

Kunnskapsdepartementet

Vedr. Forskrift om rammeplan for grunnskolelærerutdanning - høringsfrist 2001 10

Vox mener det er hensiktsmessig å etablere differensierte grunnskolelærerutdannelser rettet mot henholdsvis 1. - 7. og 5. - 10. trinn i grunnskolen. Vi ser det også som positivt at det vektlegges en styrking av praksisfeltet. Videre bifaller Vox at kunnskap om grunnleggende ferdigheter er noe alle lærerkandidater skal ha, uavhengig av undervisningstrinn, og at dette fokuseres både i de enkelte fag og i en tverrfaglig sammenheng.

Når det gjelder kunnskap om grunnleggende ferdigheter, bør kandidaten settes i stand til å avdekke svake eller manglende grunnleggende ferdigheter hos elever og kunne se dette i sammenheng med svake prestasjoner i de enkelte fag. Dette er særlig aktuelle problemstillinger når det gjelder sent ankomne minoritetselever med svak skolebakgrunn fra hjemlandet. Da erfaringer viser at ikke alle elever har tilegnet seg de grunnleggende ferdigheter det er forventet at de skal kunne etter fjerde trinn, må også lærere på de høyere trinnene i grunnskolen ha kunnskap om begynneropplæring i grunnleggende ferdigheter. Kandidatene på lærerutdanningen for 5. - 10. trinn må således i tillegg til kunnskap om videreutvikling av grunnleggende ferdigheter også få kunnskap om hvordan man kan gi leseopplæring til svake elever som ikke har tilegnet seg funksjonelle leseferdigheter i løpet av 1. - 4. trinn, samt hvordan de kan tilpasse metoder for innlæring av slike ferdigheter avhengig av elevens alder og tidligere erfaringer. Det er av avgjørende betydning for læring i alle fag, samt for å hindre frafall i videregående skole, at elevene har tilstrekkelige grunnleggende ferdigheter. Derfor må lærere på alle trinn i grunnskolen ha kjennskap til hvordan man gir slik opplæring. For å oppnå dette, bør kjennskap til grunnleggende ferdigheter og problemstillinger knyttet til betydningen av slike ferdigheter for læring i alle fag inngå som obligatorisk element i faget pedagogikk og elevkunnskap, i tillegg til at det berøres i tilknytning til de enkelte undervisningsfag. Lærere i videregående skole kommer ikke inn under rammeplan for grunnskolelærerutdanning, men denne problemstillingen er også i høyeste grad aktuell for den lærergruppen fordi mange elever som tar videregående opplæring har svake grunnleggende ferdigheter. Kunnskapsdepartementet bør derfor se på løsninger for å sikre at også lærere som møter elever i videregående skole med svake ferdigheter i lesing, skriving og regning har tilstrekkelig kompetanse til å kunne hjelpe disse elevene til å styrke sine grunnleggende ferdigheter.

Da det per dags dato ikke finnes et eget utdanningsløp for lærere som skal gi opplæring til voksne på grunnskolens område, bør også tematikken rundt ulikheter i barns og voksnes læring og lærings situasjoner inngå som en obligatorisk del av studiet. Det bør videre vurderes om opplæring av voksne kan inngå som valgfri spesialisering i fjerde studieår. Vi gjør oppmerksom på at Vox i samarbeid med to lærerutdanningsinstitusjoner tilbyr en spesialisert videreutdanning på 30 stp for lærere som skal undervise voksne i grunnleggende ferdigheter. Man kan også tenke seg at et slikt tilbud kan inngå som en valgmulighet i den ordinære lærerutdanningen.

Postadresse
Postboks 6139 Etterstad

0602 Oslo
Telefon 23 38 13 00
Telefaks 23 38 13 01

Besøksadresse
Skullerud

Olaf Helsets vei 5
0694 Oslo

Internett
www.vox.no

postmottak@vox.no
Org.nr. 974 788 985
Kontonr. 8276 01 00389

Saksbehandler
Margrethe Marstrøm
Svensrud
avdelingsdirektør

Til orientering vil vi også nevne at Universitetet i Bergen fra høsten 2010 vil tilby et nettbasert deltidsstudium over to semestre tilpasset lærere som underviser voksne innvandrere i norsk. Studiet berører også emner som voksenpedagogikk og arbeidsplassen som læringsarena.

Med vennlig hilsen

Jan Ellertsen
direktør

Margrethe Marstrøm Svensrud
avdelingsdirektør